

Türkiye'de İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamaları

NEDEN İŐ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ?

- İő kazası ve meslek hastalıkları sonucunda **her yıl 3 milyondan fazla kiŐi** hayatını kaybetmektedir.
- Her yıl **160 milyon yeni meslek hastalığı vakası** ile **300 milyon ölümcül olmayan iş kazası** meydana gelmektedir.
- İő kazası ve meslek hastalıklarının yarattığı ekonomik yük ve verimlilik kaybı küresel **GSYH'nin %4'ünü** teşkil etmektedir.

NEDEN İŐ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ?

ÜLKEMİZDE...

HER GÜN...

606 kiŐi iŐ kazası geçiriyor.

İŐ KAZALARI NEDENİYLE...

5 kiŐi hayatını kaybediyor.

4 kiŐi sürekli iŐ göremez hale geliyor.

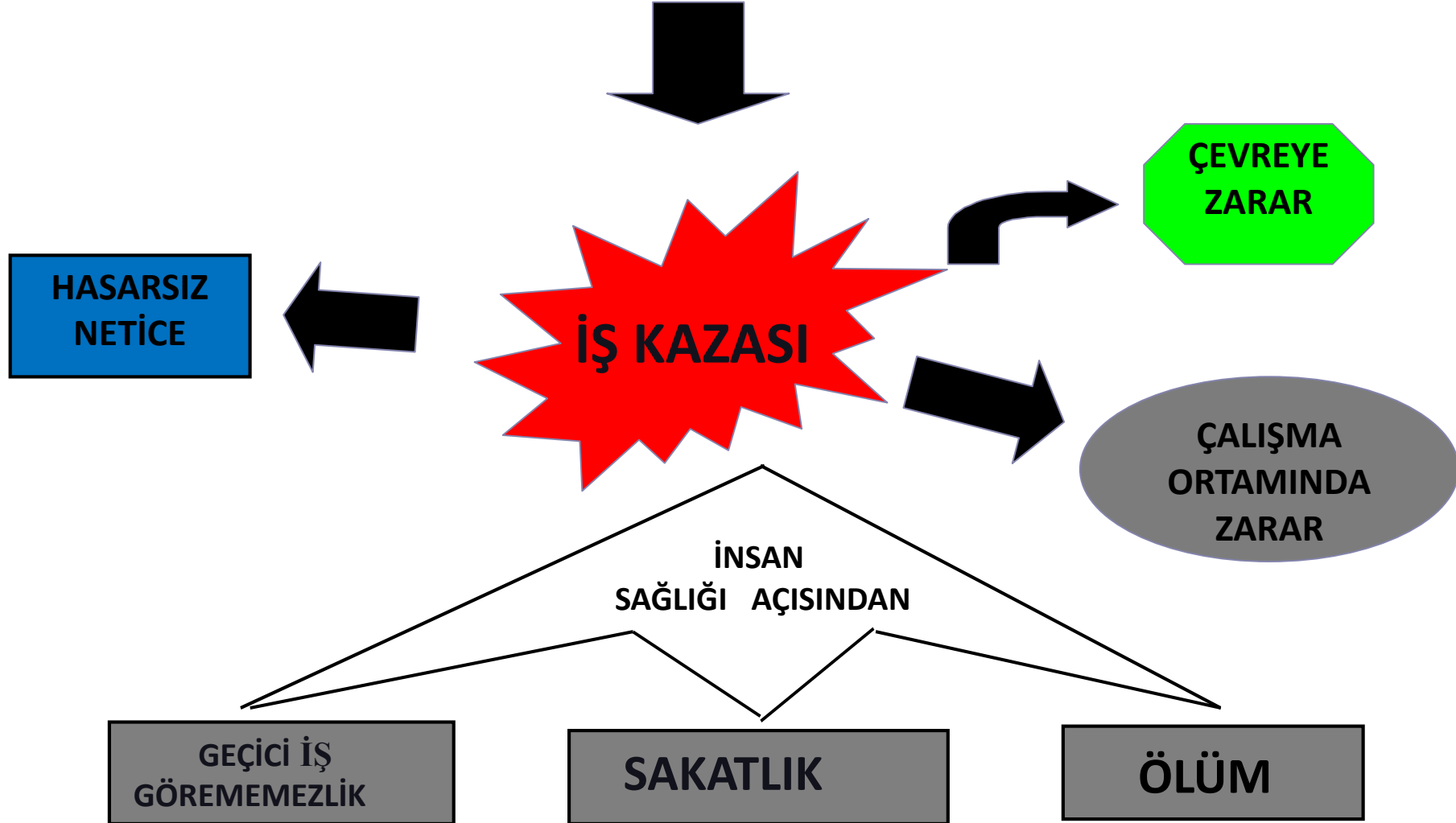
NEDEN İŐ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ?

İstatistikler ve konuyla ilgili diğer bazı veriler,
Kazaların;

- **%50'sinin** kolayca önlenebileceđini,
- **%48'inin** ancak iyi bir analiz/planlama ve metotlu bir çalışma ile önlenebileceđini,
- **% 2'sinin** de önlenmesinin mümkün olmadığını göstermektedir.

**Meslek
hastalıklarının
tamamı
önlenebilir
niteliktedir.**

BİR İŞ YERİNDE İŞ GÜVENLİĞİ ÖNLEMLERİ ALINMAMIŞSA

**ÖNLEMEN ÖDEMEKTEN
DAHA UCUZ
VE
İNSANCILDIR !**

***İş sağlığı ve güvenliği,
Çalışanların sağlık ve güvenliğini sağlamak için yapılan
sistemli ve bilimsel çalışmalardır.***

TARİHSEL GELİŞİMİ

- *Hipokrat (MÖ 460 - MÖ 370) (Kurşunun zararlı etkileri)*
- *Platon (M.Ö. 427 - M.Ö. 347)(Sanatkarların çalışma koşulları)*

Berdardino Ramazzini (1633-1714)

*İş hekimliğinin kurucusu sayılmaktadır.
İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili sayısız çalışmalar yapmış, çok önemli bilimsel görüş ve öneriler getirmiştir.*

"De Morbis Artificum Diatriba" isimli kitabında iş kazalarını önlemek için işyerlerinde koruyucu güvenlik önlemlerinin alınmasını önermiştir.

**1802 - İlk yasa -
İngiltere**

**"Çırakların Sağlığı ve
Morali" adlı yasa
(Çalışma süresi 12 saat
– İşyerlerinin
havalandırılması)**

TARİHSEL GELİŞİMİ

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de iş sağlığı ve güvenliğinin tarihi gelişimi çalışma hayatındaki gelişmelere bağlı olarak benzer aşamalardan geçmiş, özellikle sanayileşmenin gelişimi ile daha büyük önem kazanmıştır.

- 1921 tarih ve 114 sayılı Kanunla Zonguldak ve Ereğli kömür bölgesinde kömür tozlarının satışından elde edilecek gelir çalışanların sosyal güvenlik ihtiyacını karşılamak üzere tahsis edilmiştir.
- 1971 İş Kanunu (1475 sayılı)
- 1979 İş Teftiş Kurulu
- 2003 İş Kanunu (4857)
- 2012 İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu (6331)

1865 Dilaver Paşa Nizamnamesi

İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili ilk düzenleme olması açısından önemlidir.

1869 Maadin Nizamnamesi

İşverenin iş güvenliği önlemlerini alması, kaza sonrası tazminat ödemesi, havzada hekim görevlendirmesi ve eczane açması gerektiğine dair hükümler bulunmaktadır.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNİN AMACI

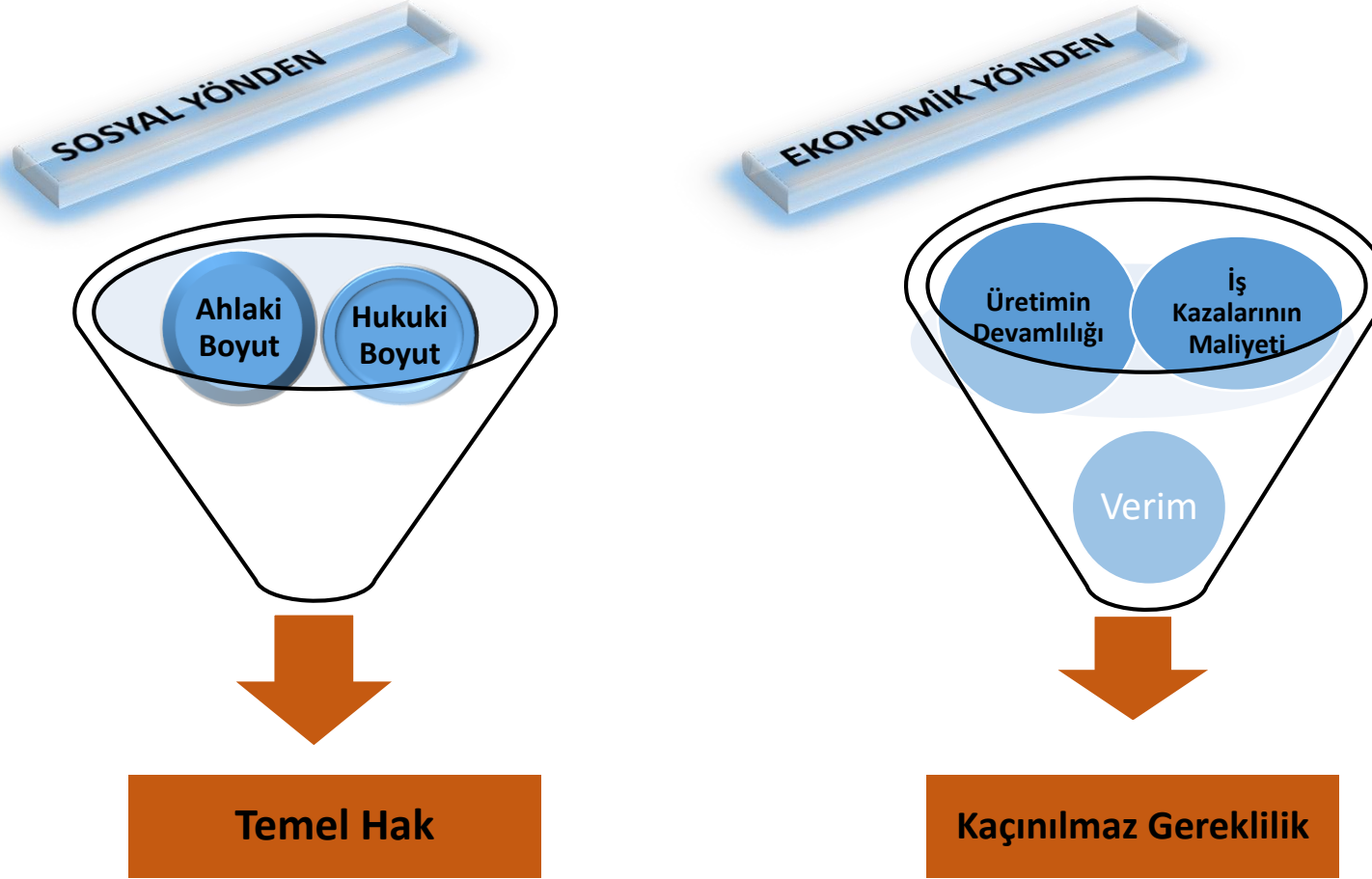
İş Kazaları ve Meslek Hastalıklarını Önleyerek;

**Çalışanları
Korumak**

**İşletme
Güvenliğini
Sağlamak**

**Üretimin
devamlılığını
sağlamak,
verimliliği
arttırmak**

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNİN ÖNEMİ

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ MEVZUATI

**Anayasa,
Uluslararası Sözleşmeler
Yasalar
Tüzükler
Yönetmelikler
Tebliğler
Standartlar**

ANAYASAMIZDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNE İLİŞKİN MADDELER

Madde 2: Sosyal Hukuk Devleti,

Madde 5: Kişinin Temel Hak ve Hürriyetleri,

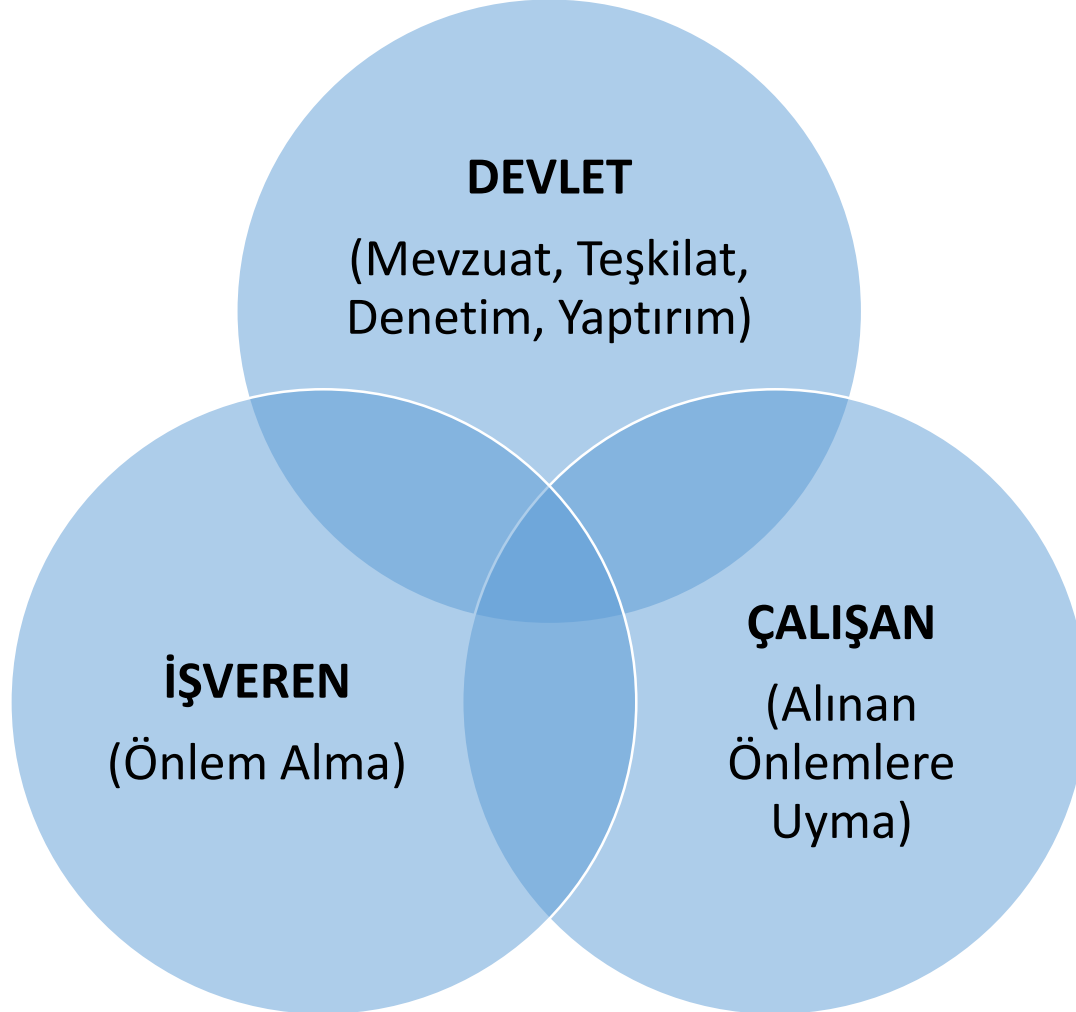
Madde 17: Yaşama, Maddi ve Manevi Varlığı Koruma ve Geliştirme Hakkı,

Madde 50: Yaş, Cinsiyet ve Güce Göre Özel Korunma (Kimse, yaşına, cinsiyetine ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılmaz)

Madde 56: Sağlıklı ve Dengeli Bir Çevrede Yaşama Hakkı, (Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir)

Madde 60: Sosyal Güvenlik

İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda işçi ve işverenlerin görev ve yükümlülükleri çok sayıda kanun, tüzük, yönetmelik, tebliğ ve standartlarla ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, diğer bakanlıklar ve paydaşlarla işbirliği içinde olmak kaydıyla, bu alandaki ana kurumdur. Mevzuatın geliştirilmesinden, uygulanmasından ve yürütmesinden sorumludur.

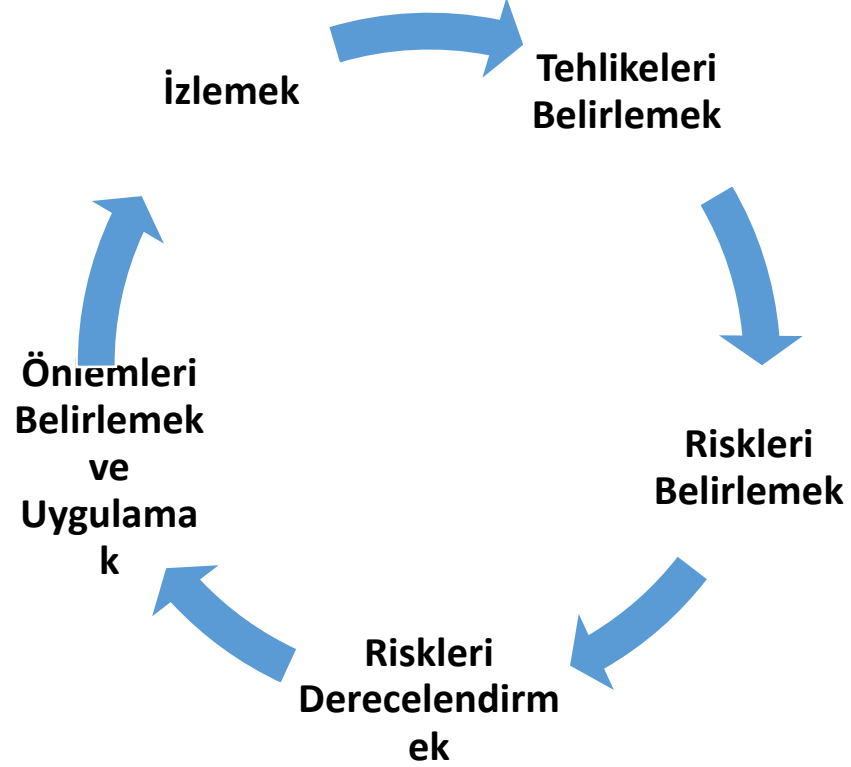
6331 SAYILI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNUNA HIZLI BİR BAKIŞ

- İş sağlığı ve güvenliği konusunda **ilk müstakil kanun**
- **Tüm çalışanlar** Kanun kapsamında
- Kuralcı yaklaşım yerine **önleyici yaklaşım**
- İş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi gibi **uzman personel** görevlendirilmesi
- İşverenler için **ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden** hizmet alabilme
- 10'dan az çalışanı olan tehlikeli ve çok tehlikeli işyerlerinin iş sağlığı ve güvenliği hizmet giderleri için **devlet desteği**
- 10'dan az çalışanı olan az tehlikeli sınıftaki işyerleri için işverenlere (eğitim almak kaydıyla) **iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini üstlenebilme** imkanı
- İşyerleri için **tehlike sınıflandırması**
- İşyerlerinde **risk değerlendirmesi**

6331 SAYILI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNUNA HIZLI BİR BAKIŞ

- Çalışanlar için sağlık gözetimi
- **İş sağlığı ve güvenliği kurulu** (50 ve daha fazla çalışanın bulunduğu işyerlerinde)
- İşyerlerinde acil durum planları
- **Tüm çalışanlara** iş sağlığı ve güvenliği hakkında **bilgilendirme**
- **Çalışmaktan kaçınma hakkı**
- İş sağlığı ve güvenliği konusunda **koordinasyon (birden fazla işverenin olduğu yerlerde)**
- Hayati tehlike durumunda **iş durdurabilme** (işyerinin tamamında veya bir bölümünde)
- **Güvenlik raporu ve kaza önleme politika belgesi** (Büyük endüstriyel kaza riski taşıyan işyerleri için)

RİSK YÖNETİMİ

İşveren risk değerlendirmesi yapmak zorundadır.

İş güvenliği çalışmaları, temelde risklerin ortaya çıkmadan önce önlenmesi çalışmalarını kapsar.

YAPTIRIMLAR

